

ARKÆOLOGISKE UNDERSØGELSER

I NAMDALEN 1899

VED

CAND. MAG. TH. PETERSEN

DET KGL. NORSKE VIDENSKABERS SELSKABS SKRIFTER. 1899. NO. 8

AKTIETRYKKERIET I TRONDHJEM
1900

ARKÆOLOGISKE UNDERSØGELSER

I NAMDALEN 1899

—Gjætt. Med. TH. PETERSEN

DET KÖNIGL. NORSKA VITENSKAPENS SÆKULDE SMIDTENS 1899. NO. 8

ARTISTBYGGNAD I TRONDHØJ

1899

Efterat jeg i de to foregaaende Sommere havde bereist det væsentligste af Namdalens Kyststrækning, var det min Plan iaar at faa undersøgt det igjenstaaende heraf, specielt Trakterne om den indre Foldenfjord og Aarsetfjorden, der, saavidt jeg ved, hidtil ikke er bleven indgaaende befaret, samt Overhallens og Grongs Prestegjeld. Trods stadigt Uveir, der uafsladelig lagde mig Hindringer iveien, lykkedes det mig dog saa nogenlunde at faa gennemført denne Plan, om jeg end oftere, end jeg ønskede, maatte lade mig nøie med andres Meddelelser uden selv personlig at kunne undersøge Beretningernes Paalidelighed.

Min Fremgangsmaade har iaar været den samme som før. Ved Siden af den rent mekanisk samlende Virksomhed har det været min Opgave at oplyse og vække Interesse, og jeg tror, at det ved disse mine Reiser har lykkedes mig at knytte de Namdalske Distrikter fastere til Trondhjems Museum.

Med Hensyn til det videnskabelige Udbytte maa der tages i Betragtning, at det Arbeide, som paa denne Maade udføres, umulig kan gjøres med den forønskede Grundighed og ikke kan skaffe noget udtømmende videnskabeligt Materiale tilveie. De spredte Fund, man kan komme over og faa indsamlet, skyldes kun en Tilfældighed, og i de fleste Tilfælde vil man savne paalidelige Oplysninger om de nærmere Fundomstændigheder. Af større Betydning derimod er det temmelig fuldstændige Kjendskab, man faar til det bereiste Distrikts faste Fornlevninger, og her træder da det Overblik, man skaffer sig over Distrikternes større og mindre Samlinger af Gravhauger, i første Række. Foruden at man herved kan danne sig et ganske godt Begreb om vedkommende Egns Bebyg-

gelse i Oldtiden¹⁾, har man under Hensyntagen til de indkomne Fund opnaaet en Basis for senere mere indgaaende Undersøgelser gjennem systematiske Udgravninger.

Inden jeg gaar over til den specielle Del af min Indberetning, anser jeg det for min Pligt at gjøre opmærksom paa et Forhold, der efter min Mening er af en ganske alvorlig Natur, og som man snarlig burde se at raade Bod paa; jeg mener den utilbørlige Konkurrence, Múset har at bestaa med de udenlandske Turister, der om Sommeren oversvømmer Namdalen. Det er ikke saa ganske faa Gjenstande, som opkjøbes af disse og paa denne Maade føres ud af Landet; herved er imidlertid neppe noget at gjøre. En anden Sag er det, naar det, som jeg i Sommer erfarede, gaar saa vidt, at det tillades Udlændinger at drive planmæssige Udgravninger og bortføre de fundne Sager for at bruges som Nipsgjenstande eller i heldigste Fald havne i private Samlinger. Saa har været Tilfældet ved *Storem* i Overhallen, hvor Englændere i de to sidste Sommere har udgravet adskillige Hauger og efter Forlydende gjort værdifulde Fund, blandt andet endel Spænder. Imod denne beklagelige Trafik var det ønskeligt, om der kunde skrides ind ad retslig Vei. Jeg kjender for Øieblikket desværre ikke vor Lovgivning i denne Henseende, men hvis de i sin Tid udkomne Cirkulærer fra Finans- og Tolddeptm. af ¹⁵/₄ 1867 og Kirkedeptm. af ⁶/₁₁ 1868 endnu gjælder, turde en Indskjærpelse heraf være paa sin Plads.

Fosnes Prestegjeld.

Vik Sogn. Tronviken (Otterøen). For et Par Aar siden fandtes en Pilespids (Kniv?) af rødbrun Skifer n. for den nordre Gaard under Berget ved Søen. Omtrent samtidig blev fundet Brudstykket af en mørkebrun Pilespids (Kniv?) af Skifer s. for Gaarden ved Hovedveien. Begge Gjenstande skal være afsendt til T.²⁾ Under Jordarbeide ved den søndre Gaard stødte man paa en Krukke af den middelalderlige sterkt bugede Form med ret udstaende

1) De fra Namdalen indkomne Fund synes at tyde paa, at den overveiende Del af den Mængde Hauger, der findes paa denne Kant, skriver sig fra y. J. Paafaldende er Namdalens Fattigdom paa Fund fra æ. J.

2) Er efter nærmere Oplysning ikke indkomne.

Haandtag og tre Ben. Kun Haandtaget blev bevaret. Foræredes af Anton Tronvik.

Fosnes Sogn. Finnanger (Melchior F.). C. 1 km. s. for Gaarden er der under et fremspringende Klippestykke en Slags Hule eller Haller „*Finnskuten*“ kaldet, hvor der er fundet en Meisel af Sten, der er indsendt til T. Efter Sagnet skal denne Hule have været beboet. Dette har dog neppe været Tilfældet, da Indskjæringen i Berget er lidet dyb og desuden ligger adskillig udsat for Veiret. Imidlertid sees tydelige Merker efter Røg opefter Fjeldsiden. — I den Del af Indmarken, der kaldes *Aunet*, og som ligger bag den i sv. for Gaarden fremspringende Bergrab, er fundet en Spydspids af rødbrun Skifer med Tange og Agnorer, der ved mit Besøg paa Stedet desværre ikke kunde findes, samt et Stykke af Tangen af en Kniv af rødbrun Skifer, der skjænkedes af Gaardens Eier. Paa dette Sted har ogsaa ligget en nu udtaget Langhaug, i hvis ene Ende skulde være paatruffet Fausk, der strakte sig ind mod Midten. Det synes af de lokale Forhold klart, at Fjorden for ikke saa forholdsvis lang Tid tilbage maa have sendt en liden Arm ind til Aunet, der ved sin lune Beliggenhed maa have egnet sig fortrinlig for Bebyggelse i forhistorisk Tid. — Paa Gaarden har været opbevarede to store traugformede Slibestene, der var forkomne. Ligesaa er en Spydspids med Tange og Agnorer af rødbrun Skifer, om hvis Findested ingen Oplysning kunde gives, bortkommet. — Ved Levningerne af den gamle Sag er fundet to Kvernstene, der skal være indsendt til T. I Bakken ovenfor Sagen skal være fundet en „Krukke“ (Relikviekrukke), der ogsaa er indsendt. Endel „runde Stene med Hul i“ har været opbevarede, men er nu forkomne. — Ved Søen n. for Gaarden ligger en Røs, hvorved der engang skal have staaet en Bautasten. — Paa Gaarden opbevares en interessant gammel Slæde, der synes at skrive sig fra 17de Aarhundrede.

Devikmoen. Nede ved Stranden s. for Gaarden ligger 4 Hauger, der dog maaske er Naturdannelser. Paa Høiderne n. og v. for Gaarden ovenfor Søen ligger nogle større og mindre Røser.

Deviken. Paa Høiderne n. for Gaarden ligger nogle Røser, hvoraf 1 meget stor.

Ved *Buviken*, en Vik c. 1 km. n. f. *Agleaarviken* (i daglig Tale *Aarviken*) ligger en Røs.

Aglen. C. 1 km. v. for Gaarden i en Udmark kaldet „Brenna“ ligger paa en Skraaning 8 mindre Røser.

Jøen. *Brakstad*. Ved Søen nør. for Gaarden 1 Langhaug c. 80 Skridt i Omkreds med Længderetning n.—s. C. 600 m. ø. herfor ved Søen en lignende med samme Længderetning. Et Stykke ø. herfor paa Toppen af en Fjeldknaus 1 Røs med vel bevaret Kammer i Retning ø.—v.

Dun. Ogsaa iaar er der i *Svarvan* gjort Fund af Oldsager, hvorefter jeg erhvervede en Perle og nogle Klinksøm. Flere tidligere fundne Perler af samme Form samt nogle Jernstykker var forkomne. Fundet gjordes i Midten af samme Haug, hvorfra K. Lossius i 1896 medbragte nogle Sager samt jeg i 1898 endel Klinksøm. Der skulde ogsaa være jagttaget et Gravkammer, hvori Sagerne skal have ligget.

Postaabner Vannebo paa *Sejerstad* skjænkede Museet nogle ældre danske Mynter, der er overgivet til Myntsamlingen.

Overhallens Prestegjeld.

Skage Sogn. *Gryten*. Ved vestre Ende af Hovedbygningen har der ligget 1 Haug. Et Stykke v. for Gaarden 1 Haug. V. for Hovedbygningen paa hver Side af Veien 2 halvt udtagne Hauger.

Vestre Omlen. Ved Udjevning af en Rundhaug c. 500 m. v. for Gaarden fandtes i Haugens Midte ved dens Bund en sterkt forrustet Spydspids fra y. J. med et Stykke af Falen, der er riflet med mod hinanden skraatløbende Furer = NO. 517. — I Nærheden heraf en halvt udtagen Langhaug. C. 200 m. n. herfor 2 Rundhauger og straks ø. en nu udtaget Rundhaug, hvori er fundet en Klinknagle. Straks s. for Gaarden en for kort Tid siden udtaget Rundhaug, i hvis Midte fandtes et Kammer med Længderetning ø.—v., hvori 1 langhalset Økseblad, 1 Hein, Fragment af en Hovedskalle samt „et trekantet Stykke Metal ligesom Kobber.“ I en Udmark „Karlheimen“ v. for Gaarden 2 Hauger. Øksen, Spydspidsen og Heinen skjænkedes af Gaardens Eier Samuel Omlen.

Reinbjør. Her lever endnu en gammel Mand, der kan er-

erindre Fundet af det af Kraft 6,233 omtalte Sverd. Hjaltet skulde være af „Guld“. Fundets nærmere Omstændigheder kunde han dog ikke mindes. Paa *Kongsneset* ø. for Gaarden 1 Langhaug.

Belgvold. Straks s. for Gaarden ved Veien 2 runde Hauger. I den ene er fundet et Kammer samt forrustede Rester af et Spyd.

Hammer (Johannes Vanebo). For nogle Aar siden blev ved Udjevning af en straks n. for Gaarden liggende Rundhaug fundet forrustede Jernstykker. Paa Høideplateauet ovenfor Gaarden skal de gamle Hammergaarde have ligget. Under Madjorden skal her paa forskellige Steder findes Stenbrolægning.

Haklien. I Udmarken c. $\frac{1}{2}$ Fjerdings n. for Gaarden skal der ligge en rund Haug, ved Foden kringset med Stene.

Ved *Blengslie*n skal der være Hauger.

Homstad (Kristen Tetlie). Ved Elvemælen v. for Gaarden fandtes for 6—7 Aar siden en bredegget Øks af Jern. Overgaves Doktor Halmrast, hvis Enke lever i Christiania.

Ved *Engstad* skal der efter et Sagn engang have staaet en Kirke.

Myrmo. Paa et Engstykke c. 200 m. n. for Gaarden skal der have været adskillige Hauger, hvoraf nu 1 er tilbage.

Ristad (Erik Ristad). For 3 Aar siden blev ved Pløining over en tidligere udjevnet Haug, c. 200 m. sv. for Gaarden, fundet et Økseblad, Brudstykker af et Sverd fra y. J. samt c. 30 Klinknagler. Øksen og Sverdstykkerne indkjøbtes, Klinknaglerne var forkomne. C. 200 m. v. for Gaarden begynder en Rad af 20 Hauger, der strækker sig i en Bue i nordøstlig Retning ind over Udmarken. I Nr. 2 fandtes ved Gravning endel Jernsager, hvoraf en sterkt forrustet Skjoldbule fra y. J. opbevares paa Vibstad i Frk. Helga Lunds Eie. Ved Veien mellem Ristad og Gansmo mange Hauger.

Gansmoøien. I Udmarken nv. for Gaarden 3 Langhauger.

Ranems Sogn. Ved *Hildrem* skal have været en Haug.

Sør-Svenning. Paa *Sør-Svenningmoen* adskillige Hauger.

Himo. I en Haug straks n. for den sydvestre Gaard blev for endel Aar tilbage fundet en Hein. Benyttes og opbevares paa Gaarden.

Lille-Skomo. Ø. for Gaarden i Indmarken ved Skovgrændsen

1 Rundhaug, straks n. herfor 1 Langhaug. Paa en Rab c. 200 m. sv. for Gaarden ligger i Retningen n.—s. 2 Rundhauger og 3 Langhauger i Rad. Paa Jordet paa østre Side af Veien 2 Hauger.

Vibstad. For c. 16 Aar tilbage fandtes i en Haug n. for Gaarden et Sverd og endel Baadsøm. I en Haug, „Foten“ kaldet, straks s. for Gaarden fandtes et 17 cm. langt, langhalset Økseblad fra y. J., der eies af Frk. Helga Lund. Ved *Hanabækken*, nø. for *Kirkmoen*, ligger nogle Hauger. En gammel dansk Sølvmynt, 2 Skilling danske fra Fredrik I, er for længere Tid tilbage fundet straks n. for Gaarden.

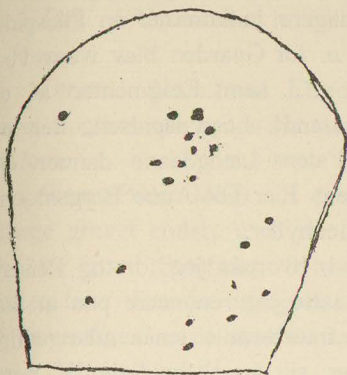
Storem. I ø. og s. for Gaarden er der adskillige runde Hauger, hvori som tidligere nævnt er foretaget Gravninger af Englændere og efter Sigende med ikke lidet Held.

Lilleberge. C. 500 m. ø. for Gaarden 1 Rundhaug. Mellem *Lilleberge* og *Storem* c. 10 Rundhauger paa begge Sider af Veien. I en af dem er fundet et hellesat Kammer; i en anden skal ved Engelskmænds Udgravning være fundet Dele af en Baad, hvoraf et Fotografi skal findes paa *Heggem*. Jeg fik desværre ikke Anledning til at undersøge Sandheden heraf.

S. f. Gaardene *Storem*, *Skistad* og *Lilleberge* strækker der sig en Mo, der kaldes *Brennamoen*. Her skal der findes en stor Samling Hauger, baade lange og runde, der strækker sig over et betydeligt Areal. I en af dem skal være fundet Jernstykker.

Risvik (Magnus Kristiansen R.). Den tidligere til Museet indsendte Ring blev fundet ved Pløining oppe paa Skraaning n. for Gaarden. I Nærheden af det Sted, hvor Ringen fandtes, er ogsaa fundet en vævskyttelformet Beltesten af Kvartsit med skraa Slidfure samt en Hein af samme Stenart. Beltestenen og Heinen opbevares hos Johannes Sem, Leir i Grong, der ikke vilde skille sig ved dem. Paa denne Skraaning har der vistnok ligget Hauger. En 2,20 m. lang Sten, øiensynlig en Bautasten, er herfra bragt ned til Gaarden, hvor den nu tjener som Trappesten foran Hovedindgangen; den ser ud til oprindelig at have været længere. Ved en Haug ø. for Gaarden har der staaet en øiensynlig med Menneskehaand tildannet Sten, 0,60 m. høj, 0,47 m. bred over det bredeste. Paa den ene Side, der er fuldstændig plan og oventil saaledes af-

rundet, at den har Form af en Hestesko, er der uden tilsyneladende Orden indhugget nogle smaa Fordybninger c. 1 cm. i diam. Den



er nu flyttet og staar straks v. for Hovedbygningen. Et Stykke inde i Skoven n. for Gaarden ligger der en vakker Samling af Rundhauger, 12 i Tallet, hvoraf de 10 i Rad i Retningen ø.—v. Ved at grave i enkelte af dem har man fundet et hellesat Kammer, og i en har man for lang Tid tilbage fundet et Sverd og en „Guldnaal“. I Udmarken ø. for Gaarden 1 Haug. Risviken

synes altsaa at være et i arkæologisk Henseende ganske interessant Sted. Ved de 2 øvrige Gaarde skal ogsaa være Hauger.

Nø. for *Røttesmo* 1 Haug.

Grongs Prestegjeld.

Hølandets Sogn. Bjørlien. For ca. 20 Aar siden er ved Pløining s. for Gaarden fundet et Økseblad. Paa samme Sted er ogsaa fundet Brudstykker af en Kvernsten. Lidt sv. for Gaarden 1 Rundhaug.

Øie (østre Gaard). Her har, som i tidligere Reiseberetninger omtalt, været en Mængde Hauger, især paa Enget v. for Gaarden. Øverst paa en Haug v. for Gaarden har ligget en Bautasten, 1,94 m. \times 0,31 m. paa den bredeste Side. Den tjener nu som Trappesten foran Stueindgangen.

Paa *Hognes* paa den anden Side af Øievandet kunde ingen Oplysninger gives om Fortidslevninger.

Grongs Sogn. Vie (Knut J. Vie). C. 500 m. n. for Gaarden oppe under Aasen er adskillige smaa Rundhauger. For 6—7 Aar siden blev i en af disse fundet Hjalterne samt et Stykke af Klingen af et Sverd og en Spydspids fra y. J. Overlodes en Privatmand. For 2—3 Aar siden fandtes i en anden Haug Nedrehjaltet samt et Stykke af Klingen af et Sverd fra y. J. Indkjøbtes.

Føinem (Fanejunker Sem). I Udmarken ø. for Gaarden en

Mængde Hauger, ligesaa adskillige n. for Gaarden. Paa en Høide-ryg v. for Gaarden 1 Langhaug og flere Rundhauger.

Bergsmoen. Herfra er der tidligere indkommet en Pilespids af graa Skifer. Paa Høiden straks ø. for Gaarden blev ivaar ved Pløining fundet en Spydspids fra y. J. samt Fragmenter af et Sverd, hvilke sidste skulde være indsendt. Spydspidsen, der er eiendommelig ved, at Bladets og Falens Længdeaxe danner en stump Vinkel, skjænkedes af Gaardens Eier Ole Aune Bergsmoen. De fundne Sager laa oppe paa 2 Stenhyller.

Berge. Da der paa den Aarstid, hvorpaa jeg foretog Reiser, var umuligt at opdrive Arbeidere, maatte jeg renoncere paa at faa udgravet nogle af de her værende interessante smaa aflange fir-kantede Grave, der muligens skriver sig fra Stenalderen.¹⁾ Lars Jørem fortalte dog, at han havde gravet i enkelte, hvor han c. 1 Alen under Jordens Overflade havde truffet paa en Stenbrolægning og derovenpaa Kul.

Medjaa. Paa vestre Gaard (Peder M.) opbevares en Kaarde fra c. 1600 med følgende Inscription paa begge Sider af Klingen:

INTI * * * DOMNNI

C. 200 m. ø. for Gaarden 1 Rundhaug, straks ø. herfor 4 Rundhauger i en Klynge. I den med Løvskov bevoksede Indmark v. for Gaarden er en større Samling runde Hauger.

Ifølge en Meddelelse af Kirkesanger J. Urstad i „17de Mai“, der er optaget i „Nordtrønderen“ for ³¹/₇ 1899, er der oppe paa *Rognsmoen* adskillige Fortidslevninger. Paa selve Sætervolden ligger 6 Hauger og lidt længere borte inde i Skoven 4 delvis udtagne Hauger, hvori skal være fundet Gravkammere. Paa en Mo østenfor skal der staa en Bautasten og ligge en Mængde Røser. Paa flere Steder skal der findes Levninger af Huse.

Heggem. De af K. Rygh i Vidsk. Skr. VIII, 5 omtalte Sager er af Peder Mentzen, der var gift med en Datter af Heggems af-døde Eier, solgt til en Privatmand.

Sem (Ole Heggem). I en Haug straks n. for Gaarden blev der for nogle Aar tilbage fundet Klinknagler, der efter Naglernes

¹⁾ K. Rygh i Vidsk. Skr. VIII, 6.

indbyrdes Stilling maa have tilhørt en Baad. (Meddelt af Skovforvalter Krag).

Dal. I Udmarken n. for Gaarden, straks nedenfor Mejeriet, 3 Hauger.

Jørem. Nede ved Elven n. for den vestligste Gaard har ligget nogle smaa runde Hauger; i en af dem er fundet et Mundbid af Jern.

Oiem (Peder Moa). I den store Haug er der for c. 5 Aar tilbage gravet endel; c. 2 m. under Haugens Top blev da fundet en stor rund Stenhelle, 2 m. i diam. og 9,5 cm. tyk, liggende horizontalt. Den er nu opreist paa Toppen af Haugen. Paa en af de vestlige Gaarde skal for længe siden være fundet et Økseblad og et Mundbid af Jern.

Harrans Sogn. Gartland. Et Par Hundrede Meter sv. for „Svendgaarden“ (Sivert G.) 2 Rundhauger og 1 Langhaug. Ved den vestligste af de øvre Gaarde (Helmer G.) fandtes for 4 Aar siden ved Pløining paa en liden Høide straks n. for Gaarden 1 Ringspænde, „1 Armbaand af Messing og nogle Skaaler af samme Metal“ samt endel Perler. Solgtes til en Englænder.

Nes. Ved det gamle Sommerfjøs oppe paa Bakken nø. for Gaarden blev ved Optagning af Nyland for 30—35 Aar siden af en Gjætergut fundet 4 Pilespidser af graa Skifer. De sønderbrødes og bortkastedes. (Meddelt af Johannes Nes).

Et Stykke n. for *Solem* skal ligge en Haug paa en Mo.

Leka Prestegjeld.

Gravik Sogn. Paa *Heller* skal være Hauger.

Skotnes (Karl Holberg). Paa et Nes v. for Gaarden ligger 5 Røser paa smaa Knauser. I Dalen n. for den vestre Gaard 1 Røs. For c. 12 Aar siden er der fundet en Kniv af Flint. Forkommet.

Ved *Aspenget*, Plads under *Døløren*, en liden Rundhaug.

Aarset. Straks s. for Stuebygningen paa søndre Gaard skal have ligget en Haug.

Simle. I Udmarken nv. for Gaarden 1 Langhaug og 1 Rundhaug. Ved Pladsen *Sjøveien* skal for endel Aar siden ved Udjevning af en Haug være fundet Perler. Et Stykke vestenfor har

man ved Pløining stødt paa Baadsøm (Baadrør). Paa *Simløen* skal være 1 Haug.

Kil. I „Hesthullet“, et Sted straks n. for den nordre Gaard, er fundet Levninger af en gammel Baad. Samme Sted er ogsaa fundet et Haandsneldehjul af Klebersten. Skjænkedes af Oluf Helmersen Kil.

Hjelmsenget. Straks n. for Gaarden 1 Røs. Under Bygning af et Fjøs nø. for Gaarden fandt man i Jorden et hellesat Kammer og deri en Hein.

Midt imellem *Fjølwiken* og *Tenfjord* er der en dyb Hule, i hvis Bund skal være fundet et Ildsted med meget Aske samt Birkegrene, over hvilke der laa et c. 1 Tomme tykt Drypstenslag.

Paa Neset v. for *Eiternes* skal ligge 4—5 Hauger i Rad.

Kolvereid Prestegjæld.

Kolvereid Sogn. Paa *Hestøen* i Fjæringen skal for c. 15 Aar siden i en Haug være fundet et Skelet samt Baadrør.

Bjørknes. For nogle Aar siden fundet 1 Økseblad og Brudstykker af et Sverd. Forkomne.

Paa Toppen af *Bjørnneset*, et Nes straks v. for Finnestranden, en halvt udtagen Røs.

Paa *Urshalsen* (Peter Bach) er muligens opbevaret et gammelt Skindbrev. Jeg traf desværre ikke Manden hjemme.

Foldereid Sogn. De K. Lossius i 1877 givne Meddelelser om arkæologiske Forhold i Trakterne om den indre Føldenfjord (Vidsk. Skr. VIII, 291) viste sig at være rigtige; kun kan bemerkes, at den mellem *Aarfor* og *Skafthnes* nævnte Røs er en nu delvis udtaget Langhaug opbygget af store Stene.

Rokken. Paa en Knaus ø. for Gaarden 1 Røs.

Kalvikken. Ved Pløining straks ø. for Gaarden stødte man for nogle Aar siden paa Brudstykker af et Par gamle Haandkvernstene (1 Oversten og 2 Brudstykker af 2 forskellige Understene). De opbevares paa Gaarden.

Oppe paa *Skjoldenfjeldet* er for lang Tid siden fundet en Pilespid af Jern, der har været opbevaret paa *Sørviken*, men den var nu ikke til at finde.

Straks s. for *Skaftnesmoen* strækker der sig en langstrakt, skovbevokset Høidekam ned mod Søen fra øst mod vest, der kaldes *Slottet*. Spor af nogen Befæstning kunde jeg dog ikke opdage, heller ikke vidste de Omkringboende noget at fortælle derom, og da Stedet ifølge sin Form heller ikke synes at have egnet sig synderlig hertil, er det vel sandsynligt, at Stedet ikke skylder Tilværelsen af nogen Bygdeborg sit Navn, der altsaa maa tages i Betydningen Slaateng. Et Par Pladse paa Høideryggen kaldes ogsaa *Slaattet*.

Svinstien. C. 200 m. s. for Gaarden blev nylig ved Gravning i en Jordpall c. $\frac{1}{2}$ Alen under Jordens Overflade fundet en Spydspids af rødbrun Skifer med Agnorer og Tange, hvoraf dog et Stykke er afbrudt. Skjænket af Gaardens Eier Martin Petersen. Gaarden ligger temmelig høit oppe i Lien.

Leirviken. Et Stykke af Klingen af en gammel Kaarde, som er fundet under Pløining, opbevares paa Gaarden.

Leirviksøeteren. C. 300 m. s. for Gaarden 2 Rundhauger.

Sjølstad (Tarald Opland). V. for Gaarden et Par Hauger. C. 400 m. sø. for Gaarden nede ved Søen har været 5 Hauger, hvoraf 2 nu er udtagne. I den ene blev ifjor fundet en Spydspids af Jern med Fal og treegget Blad. Blev overgivet en Privatmand. For lang Tid siden skal ved Pløining være fundet en „Armring af Guld.“ Blev opsmeltet og solgt.

Bogan. 1 Haug. Ved Pløining skal være fundet en Finger-ring af Guld.

Holand. I en Dalsænkning v. for Gaarden 1 Rundhaug.

Bjøræen. 1 Langhaug paa Neset v. for Gaarden.

Paa *Haugan*, Plads under *Aarmo*, blev for et Par Aar siden i en Rundhaug straks sø. for Stuebygningen gjort et Fund fra y. J., bestaaende af Brudstykker af et Sverd, 1 Pilespids, 1 Knivblad, Brudstykker af et Sigdblad; samtlige Gjenstande, der laa c. 2 Alen under Haugens Top, sterkt forrustede. Fundet skjænkedes af Ole Tobiassen. En lignende Haug ligger straks i Nærheden.

Tillæg.

C. 500 m. sø. for den østlige *Bjørungaard*, Namsos Pr.gj., ligger en delvis udtaget Rundhaug.

De i min forrige Indberetning omtalte Hauger i Namsskogen ligger i *Finnvolddalen*.

Klungset, Nærø S., Nærø Pgj. Det i min forrige Indberetning omtalte Kranium, der fandtes i en Røs, har jeg nu faaet mig tilsendt og overgiver det til Museet sammen med de øvrige Gjenstande fra denne Reise. Efter skriftlig Meddelelse fra Sergent J. E. Løvmo, Appelvær, skal der foruden de 2 af mig besøgtede Røser findes 5—6 lignende i Nærheden. De skal ligge 2 og 2 sammen, alle med Kammere bygget over en dels naturlig dels gravet Forsænkning i Jorden.

Lyngsnes, Vikna S., Nærø Pgj. (O. Johannessen L.). Under Gravning af en Grøft i Nærheden af Gaarden stødte man nylig paa endel Menneskeben, efter Sigende 2 Skeletter, liggende ved Siden af hinanden, samt endel Baadsøm. Mellem de 2 Skeletter laa en Spydspids fra y. J. Baadsømmene samt Spydspidsen, der er i 2 Dele, indkøbtes, efterat jeg havde faaet skriftlig Meddelelse om Fundet.

Af Lensmand Flotten, Leka, fik jeg mig tilsendt Rester af det i min forrige Indberetning omtalte Fund fra *Midt-Gutvik*, Leka S., Leka Pgj. De bestaar kun af nogle Brudstykker af et Sverd, sandsynligvis fra y. J. Disse Stykker er altsaa fundne i samme Haug, hvor den af mig ifjor medbragte ovale Sten med Fure omkring er fundet.

Samtidig blev indsendt og sammen med Sverdfragmenterne af Lensmand Flotten skjænket en stor forrustet Angel af Jern samt

et Blysegl eller Varemerke fra 1585, fundne ved Opbrydning af en Jordvold ved *Skei*, Leka, ikke langt fra Herlaugshaugen.

Som man ser, har denne Reise ikke medført nogen Opdagelse af betydeligere Interesse. Af de forøvrigt ikke faa Gjenstande, som jeg har kunnet overlevere Samlingen som synligt Resultat af min Reise, vil jeg fremhæve Skiferspidser fra *Svinstien*, Foldereid, et smukt Exemplar og af Vigtighed derved, at det er det første indkomne Stenaldersfund fra denne Egn. Ogsaa det Fund fra ældre Jernalder, der var gjort paa *Risvik* i Overhallen, men som det desværre ikke lykkedes mig at erholde, er af ikke liden Interesse. Endvidere vil jeg af den Mængde mere eller mindre troværdige Meddelelser, hvis Rigtighed jeg ikke kan kontrollere, fremhæve Beretningen om Fundet af de 4 Pilespidser af Skifer fra *Nes* i Harran. Man kunde vistnok være fristet til at antage, at disse Pilespidser er de samme, der omtales af K. Rygh i Vidsk. Skr. VIII, 7, og hvoraf de 2 er indkomne til Samlingen; men jeg har Grund til at tro, at vi her staar ovenfor et fra det før nævnte forskjelligt Fund. Min Hjemmelsmand, Johannes Nes, den samme, der ogsaa var tilstede ved K. Ryghs Besøg her i 1874, betonedede udtrykkelig, at disse 2 Fund ikke var identiske; herpaa tyder ogsaa den Omstændighed, at de Pilespidser, om hvis Fund jeg fik Meddelelse, samtlige skulde være *forsættlig* ødelagte, medens af de 4 Pilespidser, der omtales i K. Ryghs Indberetning l. c., de 2 er indkomne til Samlingen, de 2 forkomne. I saa Fald staar vi her ovenfor et nyt Vidnesbyrd om denne gamle Stenaldersbebyggelse høit oppe i Namdalen. Endelig har vi Meddelelsen om Fundet af en Kniv (Dolk, Spydspids?) af *Flint* saa langt nord som *Skotnes* Leka Pgj., en Meddelelse, som jeg ikke finder nogen Grund til at drage i Tvil, da min Hjemmelsmand, Karl Holberg, Eier af den ene af de 2 Skotnesgaarde, gav et meget reelt og troværdigt Indtryk.

Idet jeg til Slutning udtaler min Tak for det mig tildelte Stipendium, vil jeg tilføie, at, naar jeg ikke har kunnet faa bearbejde mine Indberetninger saaledes, som jeg ønskede det, skyldes det min knappe Tid, der ikke har tilladt mig at anvende det Arbeide herpaa, som jeg kunde have anseet det hensigtsmæssigt og for mig selv mere tilfredsstillende.

The text is extremely faint and illegible. It appears to be a continuation of a report or historical document. Key words like 'Arkæologiske undersøgelser' (Archaeological investigations) and 'Namdalen' are visible in the header. The main body of the text contains several paragraphs, but the content is too light to transcribe accurately. Some words like 'Billeder', 'Beskrivelse', and 'Fotografier' might be present, suggesting a descriptive or photographic report.